

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas studiju pārbaudījumi un to organizēšanas kārtība

I. Vispārējie noteikumi

1. Šajā kārtībā reglamentēti pārbaudījumu veidi, formas un to norise, kā arī noteiktas studējošo, docētāju un vispārējā personāla pienākumi studiju kursa un studiju programmas apguves rezultātu vērtēšanas procesā.
2. Eksāmeni un ieskaites notiek saskaņā ar studiju prorektora apstiprinātu studiju gada organizācijas plānu un pārbaudījumu grafiku.
3. Studiju kursa apguvi vērtē atbilstoši studiju kursa aprakstā norādītajām prasībām.
4. Noteikumos ir lietoti šādi termini:

Akadēmiskais parāds – studiju kursā paredzēto studējošā saistību neizpilde un / vai pārbaudījumu nenokārtošana. Akadēmiskais parāds var būt šķērslis studiju turpināšanai nākošajā semestrī. **Studējošais netiek pielaists pie noslēguma pārbaudījumiem, ja tam ir kaut viens akadēmiskais parāds.**

Docētājs – akadēmiskā personāla pārstāvis (profesors, asociētais profesors, docents, lektors, asistents) vai viņa aizvietotājs, viesprofesors, asociētais viesprofesors, viesdocents, vieslektors vai viesasistents, kā arī pasniedzējs, kurš piedalās studiju kursa īstenošanā;

Elektroniskā Eksāmena / Ieskaites veidlapa – dokuments studiju kursa apguves rezultātu reģistrēšanai;

Studiju kursa apraksts – dokuments, kurā noteiktas prasības studiju rezultātu sasniegšanai: nepieciešamās priekšzināšanas studiju kursa apguvei, studiju kursa īstenošanas mērķi, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti, studiju kursa saturs, plānojums, literatūra un citi informācijas avoti, aprakstīta studiju darba organizācija un vērtēšanas kritēriji.

II. Pārbaudījumi

6. Pārbaudījumu veidi ir:
 - 6.1. starppārbaudījumi;
 - 6.2. studiju kursa noslēguma pārbaudījumi.;
 - 6.3. studiju programmas noslēguma pārbaudījumi (valsts pārbaudījumi).

7. Starppārbaudījumu veidi ir:
 - 7.1. kontroldarbs;
 - 7.2. patstāvīgais darbs;
 - 7.3. praktiskais darbs;
 - 7.4. laboratorijas darbs;
 - 7.5. ziņojums;
 - 7.6. referāts;
 - 7.7. darbs seminārā;
 - 7.8. pētnieciskā darba aizstāvēšana;
 - 7.9. diskusijas;
 - 7.10. grupu darbs;
 - 7.11. projekts;
 - 7.12. situācijas analīze (case study);
 - 7.13. prezentācija;
 - 7.14. cits darba veids atbilstoši studiju kursa specifikai.
8. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Starppārbaudījumu skaits, veids un prasības ir vienādi visiem studējošajiem, kuri studiju kursu apgūst konkrētajā semestrī (ja studiju kursa aprakstā nav atrunāts citādi).
9. Studiju kursa noslēguma pārbaudījumu formas ir:
 - 9.1. ieskaite – zināšanu, prasmju un kompetences pārbaudes veids; tā tiek kārtota, pabeidzot studiju kursu vai arī svarīgu studiju kursa posmu. Ieskaiti organizē līdzīgi eksāmenam, vērtējums tajā ir – ieskaitīts vai neieskaitīts, attiecīgi elektroniskajā veidlapā tiek izdarīta atzīme: ja ieskaitīts – “i”, ja neieskaitīts – “ni” vai vērtējums 1- ballu skalā;
 - 9.2. eksāmens – zināšanu, prasmju un kompetences pārbaudes veids par studiju kursu vai tā būtisku daļu, kurā vērtējums tiek noteikts ballēs, izmantojot 10 ballu sistēmu.
10. Eksāmenos un ieskaitēs var izmantot dažādus pārbaudes veidus (rakstveidā, mutvārdos, datorizēti, kombinētā formā (piemēram, rakstveidā un mutvārdos).
11. Studiju kursa pārbaudījuma vērtējums veidojas no eksāmenā/ ieskaitē gūtā vērtējuma un pamatojoties uz studiju darbā uzrādītajiem rezultātiem visa studiju kursa īstenošanas laikā. Katra starppārbaudījuma svars noteikts studiju kursa aprakstā.

III. Pārbaudījumu vispārīgie noteikumi

12. Studiju kursa pārbaudījumu atļauts kārtot studējošajam, kurš izpildījis visas studiju kursa aprakstā noteiktās prasības (ar pozitīvu vērtējumu nokārtojis kontroldarbus, patstāvīgos darbus u.c.), kā arī izpildījis finansiālās saistības saskaņā ar noslēgto studiju līgumu.
13. Studējošajam, kurš nav izpildījis akadēmiskās vai finansiālās saistības nav tiesības kārtot pārbaudījumu un par to studiju kursa docētājs vai grāmatvedības daļas darbinieks Eksāmena / Ieskaites veidlapā izdara ierakstu “nav atļauts”.
14. Docētājs pārbaudījuma norises dienā saņem pieeju elektroniskajai Eksāmena/ Ieskaites veidlapai, kurā ir norādīti studējošie, kuriem ir atļauts kārtot pārbaudījumu. Viņš var izdarīt ierakstu “nav atļauts”, ja studējošais nav nokārtojis nepieciešamos starppārbaudījumus.
15. Studiju kursa pārbaudījumi, to forma un veids noteikti studiju kursa aprakstā un par tiem studējošos informē docētājs, uzsākot studiju kursa apguvi. Studējošie tiek informēti par papildus mācību līdzekļiem, kurus atļauts izmantot. Pārbaudījumu laikā aizliegts patvaļīgi atstāt pārbaudījuma telpu, izmantot mobilos saziņas līdzekļus, klēpj datorus vai citus palīglīdzekļus, ja tam nav saņemta docētāja atļauja.
16. Pārbaudījumu laikā telpā drīkst atrasties studējošie, kuri kārtot pārbaudījumu, pārbaudījuma komisijas locekļi (ja tāda ir izveidota), rektors, prorektori, katedras vadītājs, studiju programmas direktors, katedras vadītāja pieaicinātie speciālisti, kā arī Studējošo pašpārvaldes pilnvarots pārstāvis un valdes deleģēts pārstāvis vai pārstāvji.
17. Studējošajam ir tiesības pēc pārbaudījuma rezultātu paziņošanas iepazīties ar savu darbu un saņemt paskaidrojumu par pieļautajām kļūdām.
18. Visos mutvārdu pārbaudījumos vai pārbaudījumu mutvārdu daļā docētājs veic studējošā atbildes un docētāja vērtējuma audioierakstu, kas jāsaņem ne mazāk kā piecas darba dienas pēc rezultātu paziņošanas, bet apelācijas sūdzības saņemšanas gadījumā – līdz tās galīgai izskatīšanai.
19. Rakstisko pārbaudījumu materiālus docētājs saglabā ne mazāk kā piecas darba dienas pēc vērtējuma ierakstīšanas elektroniskajā Eksāmena / Ieskaites lapā, bet apelācijas sūdzības saņemšanas gadījumā – līdz tās galīgai izskatīšanai.
20. Studiju kursa pārbaudījumā saņemto vērtējumu docētājs ieraksta elektroniskajā Eksāmena / Ieskaites lapā.
21. Elektroniskā Eksāmena / Ieskaites lapa studiju kursa docētājam jāaizpilda pārbaudījuma norises dienā, ja eksāmens/ ieskaite tiek kārtots mutiski, vai nedēļas laikā pēc pārbaudījuma norises dienas, ja pārbaudījums tiek kārtots rakstiski.

IV. Studiju rezultātu vērtēšanas sistēma

22. Studējošo rezultātu apguves vērtēšanai lieto 10 ballu skalu atbilstoši augstākās izglītības valsts standartam:

- 22.1. izcili (10) - zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni;
- 22.2. teicami (9) - zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, piemīt prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas;
- 22.3. ļoti labi (8) - pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, taču atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas patstāvīgi lietotu sarežģītāku problēmu risināšanā;
- 22.4. labi (7) - kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, taču dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas izmantot patstāvīgi;
- 22.5. gandrīz labi (6) - izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, taču konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas;
- 22.6. viduvēji (5) - kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, taču konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas;
- 22.7. gandrīz viduvēji (4) - kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā;
- 22.8. vāji (3) - zināšanas virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās;
- 22.9. ļoti vāji (2) - ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa daļa nav apgūta;
- 22.10. ļoti, ļoti vāji (1) - nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju programmā, studiju modulī vai studiju kursā.
23. Ja studējošais nav ieradies uz pārbaudījumu, studējošais nesāņem vērtējumu un docētājs fiksē neierašanās faktu elektroniskajā Eksāmena / Ieskaites lapā un izdara atzīmi – “na”.
24. Studējošais ir sekmīgs, ja viņš ir saņēmis vērtējumu “gandrīz viduvēji” (4 balles) vai augstāku. Ar vērtējumu “gandrīz viduvēji” (4 balles) novērtē studiju rezultātu apguvi vismaz 55% apmērā.
25. Ieskaite ir nokārtota, un studējošais saņem vērtējumu „ieskaitīts” , ja viņa zināšanas, prasmes un kompetence atbilst vērtējuma līmenim “gandrīz viduvēji” (4 balles) un augstāk. Ja ieskaitē studējošā zināšanas, prasmes un kompetence šim līmenim neatbilst, viņš saņem vērtējumu „neieskaitīts”.
26. Studiju programmas plānā, sesijas (eksāmenu/ieskaišu) grafikā vai studējošā individuālajā plānā noteiktajā laikā nenokārtotais pārbaudījums, saskaņā ar studiju līgumu ir akadēmisko saistību neizpilde (akadēmiskais parāds).

27. Jebkuru studējošā rakstveida darbu ISMA ir tiesīga pārbaudīt ar plaģiātisma noteikšanas metodēm, t.sk. izmantojot ISMA lietošanā esošās un sadarbībā ar citām institūcijām izveidotās automatizētās sistēmas.

V. Akadēmiskā godīguma principu ievērošana

28. Studējošā akadēmiskā godīguma pārkāpumi var tikt iedalīti zemāk norādītajos veidos:

- 28.1. plaģiāts – cita rakstītāja vai runātāja ideju, frāžu, teikumu vai garāku teksta fragmentu izmantošana bez atbilstošas atļaujas vai atsaucēm;
- 28.2. krāpšanās;
- 28.3. tiesību uz intelektuālo īpašumu, tostarp autortiesību, pārkāpšana;
- 28.4. datu falsificēšana vai safabricēšana.

29. Jēdziens “plaģiāts” ietver:

- 29.1. teksta fragmentu lejupielādēšanu un kopēšanu no interneta, pareizi nenorādot atsaucē uz izmantoto avotu;
- 29.2. cita autora darba iesniegšanu, kuru studējošais ir ieguvis vai nozādzis no citas augstskolas;
- 29.3. studējošā iesniegtu cita autora darbu, uzdodot to par savu darbu, un/vai radot šķietamību, ka studējošajam ir intelektuālās tiesības uz to. Šajā gadījumā tas nozīmē mēģinājumu nozagt citas personas darbu, domas vai idejas neatkarīgi no tā, vai tās tikušas publicētas vai izteiktas rakstveidā;
- 29.4. citāta iesaistīšanu tekstā, nenorādot precīzas atsaucē;
- 29.5. teksta pārfrāzēšanu, nenodrošinot atbilstošas atsaucē;
- 29.6. literatūras avotu neuzrādīšanu atsauču sarakstā;
- 29.7. pārbaudes darba, tajā skaitā cita autora rakstīta eksāmena uzdevuma, mājasdarba, kursa darba, bakalaura, maģistra vai doktora darba iesniegšanu docētājam, uzdodot to par studējošā paša darbu, kā arī citas personas ideju, domu un izgudrojumu izklāstīšanu saviem vārdiem un to uzdošanu par savu intelektuālo īpašumu.

30. Krāpšanās var izpausties kā:

- 30.1. dažādu piezīmju un/vai neatļauto palīg līdzekļu izmantošana. Par „neatļautiem palīg līdzekļiem” tiek uzskatīts papīra gabals un/vai citas konkrētajā brīdī neatļautas informācijas izmantošana, uz kura ir veiktas piezīmes, kuru mērķis ir palīdzēt atcerēties, un kas tiek slepeni izmantots eksāmenā vai citā pārbaudījumā;
- 30.2. norakstīšana no cita studējošā darba, pētnieciskā darba, kursa darba, uzdevuma, datorfailiem utt.;
- 30.3. rakstiska darba no cita studiju kursa iesniegšana, uzdodot to par oriģinālo uzdevumu un nesāņemot docētāja nepārprotamu atļauju;

- 30.4. cita studējošā uzdevuma vai eksāmena atbilžu vai risinājumu nodošana vai pārdošana, citu studējošo informēšana par eksāmena pareizām atbildēm pēc eksāmena nokārtošanas utt.;
- 30.5. citas personas vai uzņēmuma sagatavota darba, uzdevuma, vingrinājuma vai cita darba iesniegšana, uzdodot to par savu darbu.
31. Tiesību uz intelektuālo īpašumu, tostarp autortiesību pārkāpšana ietver arī rīcību, kad studējošais apzināti cenšas izmantot jebkādas ar autortiesībām aizsargātus materiālus, tostarp kopējot un dublējot datora programmatūru, dublējot un/vai reproducējot audiovizuālos materiālus, filmas, video, arhitektūras dizainus, shēmas vai jebkādas citus radošus vai inovatīvus rezultātus, kas pieder citai personai, uzdodot tos par savu darbu.
32. Datu falsificēšana vai safabricēšana ietver rīcību, kad studējošais apzināti cenšas jebkādam mērķim izmantot nepatiesus vai izdomātus datus. Datu falsificēšana un/vai safabricēšana nozīmē, ka studējošais tīši safabricē vai falsificē informāciju vai teoriju saviem mērķiem. Šādi falsificēti vai safabricēti dati var tikt izmantoti kursa darbā, pētnieciskajā darbā, zinātniskajās monogrāfijās, projektos vai citās akadēmiskajās vai pētnieciskajās aktivitātēs. Šāda rīcība var ietvert arī datu nepareizu interpretāciju.
33. Ja pārbaudījuma laikā notiek krāpšanās - studējošais neievēro pārbaudījuma noteikumus, izmanto neatļautus palīglīdzekļus vai citu personu palīdzību, - docētājam ir tiesības izraidīt studējošo no pārbaudījuma un izdarīt ierakstu "0" elektroniskajā Eksāmena/ Ieskaites veidlapā. Šādā gadījumā pārbaudījumu atkārtoti kārtot var ne ātrāk kā pēc kārtējās sesijas. par maksu (maksā tiek noteikta ar rektora rīkojumu atbilstoši kārtējam reizei).
34. Pirms izraidīšanas no pārbaudījuma norises vietas docētājam jāstāda akts brīvā formā par neatļautas darbības fakta konstatāciju, aktā ietverot vismaz šādas sastāvdaļas: datums, iesaistītā studējošā vārds un uzvārds, studiju gads, notikušā izklāsts, docētāja paraksts un paraksta atšifrējums. Bez docētāja akta var parakstīt arī studējošais un citi ISMA personāla pārstāvji, kuri ir notikušā aculiecinieki. Docētājs par notikušo informē ISMA Studiju daļu un iesniedz aktu ieviešanai studējošā personas lietā.
35. Docētājs, kuram iesniedz pētniecisko darbu studiju kursa ietvaros un noslēguma darba (kvalifikācijas, bakalaura, maģistra, doktora darba) vadītāja pienākums ir veikt iesniegtā materiāla elektronisko pārbaudi (piemēram, izmantojot plag.lv). Ja, veicot elektronisko akadēmiskā godīguma pārbaudi, tiek saņemts atzinums, ka darbs satur plaģiātisma pazīmes, darba vadītājs par to tajā pašā dienā ziņo programmas direktoram.
36. Ja akadēmiskā godīguma principi pārkāpti pētnieciskajā darbā studiju kursa ietvaros, studējošajam jāizvēlas cita tēma un darbs jāpārstrādā.
37. Ja akadēmiskā godīguma principi pārkāpti noslēguma darbā, studiju programmas direktors kopā ar noslēguma darba vadītāju divu dienu laikā sagatavo rakstisku atzinumu, ka darbs satur plaģiātu, un iesniedz to studiju prorektoriem. Pēc atzinuma saņemšanas studiju prorektore uzaicina studējošo, kura darbā pārkāpti akadēmiskā godīguma principi, iepazīties ar rakstisko slēdzieni un sniegt rakstisku paskaidrojumu. Pēc studējošā paskaidrojuma saņemšanas studiju prorektore sasauca komisiju un kopīgi tiek nolemts par studējošā pielaidi vai atstādināšanu no noslēguma darba aizstāvēšanas. Pamatojoties uz komisijas lēmumu, rektors lemj par studējošā eksmatrikulāciju.

VI. Atkārtota pārbaudījumu kārtošana

38. Atkārtota pārbaudījuma kārtošana (akadēmiskā parāda likvidācija) notiek, pamatojoties uz Studiju daļas izsniegtu individuālu norīkojumu studējošajam.
39. Kārtējās sesijas akadēmiskos parādus studējošais var kārtot pēc kārtējās sesijas beigām šādā kārtībā:
 - 39.1. ar individuālu norīkojumu vai Eksāmena / Ieskautes lapu, ja studējošais objektīvu apstākļu dēļ nav kārtojis pārbaudījumu noteiktajā termiņā;
 - 39.2. otrā kārtošana ar individuālu norīkojumu par papildus maksu (maksu tiek noteikta ar rektora rīkojumu), ja studējošais nav kārtojis pārbaudījumu noteiktajā termiņā, vai studējošais pārbaudījumu pirmo reizi kārtojis nesekmīgi;
 - 39.3. trešā kārtošana ar individuālu norīkojumu par papildus maksu (maksu tiek noteikta ar rektora rīkojumu), ja studējošais pārbaudījumu otro reizi kārtojis nesekmīgi. Trešajai pārbaudījuma kārtošanai Katedras vadītājs izveido komisiju, kurā iekļauti ne mazāk kā trīs docētāji.
40. Iepriekšējo sesiju akadēmiskos parādus studējošais var kārtot sekojošos termiņos:
 - 40.1. trīs nedēļu laikā pēc ziemas sesijas beigām;
 - 40.2. trīs nedēļu laikā pēc mācību gada sākuma.
41. Studējošais pēc paša vēlēšanās var lūgt eksāmenu pārkārtošanu ar mērķi iegūt augstāku vērtējumu, eksāmena pārkārtošana notiek ar individuālu norīkojumu par maksu (maksu tiek noteikta ar rektora rīkojumu atbilstoši kārtošanas reizei).
42. Maksas apmēru par akadēmisko parādu kārtošanu un eksāmena pārkārtošanu nosaka ar rektora rīkojumu.

VII. Valsts pārbaudījumu kārtošana

43. Valsts pārbaudījumu norises kārtību katrā studiju programmā pēc studiju programmas direktora ieteikuma apstiprina atbilstošās Studiju virziena padomes sēdē, un studiju programmas direktors nodrošina studējošo informēšanu par šo kārtību.
44. Valsts pārbaudījuma rezultējošo vērtējumu studējošajam paziņo ne vēlāk kā nākošajā dienā pēc pārbaudījuma.
45. Ja studējošais objektīvu apstākļu dēļ nav kārtojis valsts pārbaudījumu noteiktajā termiņā, rektors ar rīkojumu var noteikt papildus datumu valsts pārbaudījuma kārtošanai.
46. Studējošais, kura bakalaura vai maģistra darba vadītājs ir atteicies parakstīt darbu, netiek pielaists pie kvalifikācijas, bakalaura vai maģistra darba aizstāvēšanas un tiek eksmatrikulēts.
47. Ja noslēguma darbam vadītājs sniedzis pozitīvu atsauksmi, bet ir saņemta negatīva recenzija, studējošais var pieņemt lēmumu atlikt aizstāvēšanu.

48. Nesekmīgi nokārtojot valsts pārbaudījumu, studējošais tiek eksmatrikulēts. Studējošais var atjaunoties studijām un kārtot valsts pārbaudījumu atkārtoti – nākošajā valsts pārbaudījuma kārtošanas reizē.
49. Pirms kvalifikācijas darba, bakalaura vai maģistra darba atkārtotas aizstāvēšanas tas ir jāpārstrādā.
50. Atkārtota kvalifikācijas darba, bakalaura vai maģistra darba aizstāvēšana notiek par maksu.

VIII. Nobeiguma jautājumi

51. Studējošajam, kurš vēlas saņemt studiju maksas atlaides, jāievēro sekojošas prasības:
 - 51.1. visā studiju periodā nav akadēmiskie parādi;
 - 51.2. vidējai atzīme ir 8,5 balles un augstāk;
 - 51.3. visiem eksāmeni un ieskaites ir nokārtotas sesijas laikā. Atzīmes, kuras saņemtas pēc sesijas (pārkārtošanas laikā) vai pārkārtojot eksāmenu ar mērķi iegūt augstāku vērtējumu, netiek ņemtas vērā.
52. Jautājumus, kas nav atrunāti šajā kārtībā vai strīdus jautājumus risina atbilstīgi Katedras vadītāja vai studiju programmas direktora lēmumiem.